

KÖZSEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona, egyes szám dra 14 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Közseg, Várkor 39. szám.

Ryilttér sora 40 fillér.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számítanak meg.

Terméskilátások.

Vidékünk gazdatársadalma a mostani hetekben kritikusan napokat él át. Aggódva szemléli az időjárás minden változtatát, kíváncsi szemmel és nem kevesebb aggodalommal figyeli a vetések állapotát, mert hiszen a most következő párhét időjárási viszonyai döntik el a termelő gazdák ezreinek sorsát, mely körülmény viszont éppen nem közömbös, magának az országnak közgazdasági elete szempontjából sem.

Régi elcsépett frázis, hogy Magyarország elsősorban földmivelő ország! De ha százszor frázis is ez, lehetetlen ezt újra és újra nem hangoztatni, különösen a mostani válságos időpontban, amikor e sorok megírásának időpontjától számított alig néhány hét alatt dűl el az ország mezőgazdasági termelésének, illetve termésének sorsa, mely ha az időjárás és esetleges elemi csapások viszonyosságai által tönkretétegetik, megsínyli azt az ország lakosainak minden rétege, mert csorba esik az ország népességének 75%-át tevő mezőgazdálkodók közteherviselő képességén s ezzel súlyos probléma elé állítatik az állam közgazdasági elete is. Viszont ha a most következő hetek kedvező lefolyásuk maradnak a mezőgazdasági termelésre vonatkoztatva, ezzel országos atlagosan jó közepes termés és ezzel nyugodtabb megélhetési viszonyok irányozhatók elő a legközelebbi gazdasági esztendő fordultáig.

Ezen körülmények érintésével lehetetlen meg nem állapodnunk annak a ténynek konstataciójával, hogy miért nem történik semmi abban a tekintetben, hogy az ország közgazdasági életének alakulásánál ne csupán ez a mostani kritikusan három- négy hét legyen a döntő tényező. Véleményünk szerint ennek csakis azáltal lehetne ellensúlyt szerezni, ha az ország mezőgazdasági termelése kapcsolatba hozatnék az ipari termeléssel. Értvén ezalatt azt, hogy a gazda ne csak termeljen egyoldalúan és azt a kész termést nyers állapotban adja tovább,

hanem módokat kellene keresni kellő beruházásokkal arra, hogy maga a mezőgazdasági termelő gazda azt a termést iparkodnék önmaga fel is dolgozni és mint iparilag előállított termelvényt bocsájtana azután áruba, esetleg másodlagos ipari feldolgozás után is fordítana saját céljaira.

Ehhez természetesen szükség volna arra, hogy a termelő gazda beruházkodjék az általa termelt gabona és gyümölcs-félék ipari feldolgozására is. Ehhez természetesen újabb befektetések, újabb beruházások szükségeltetnének, melyeket az a nagybirtokos talán teljesíthetne, de a mindenféle teherrel és megélhetési súlyos gondjával terhelt kisgazda ilyen beruházások eszközzésére tényleg ma keptelennek látszik.

Ebben a tekintetben kell felhívni az illetékes körök, sőt magának a földmivelést irányító kormányzatnak figyelmét arra, hogy akkor, amidőn a „termeljünk többet“ jelszavával iparkodik a többtermelés érdekében a kistermelők között is propagandát csinálni, nem ártana ezt a jelszót sutbadobni és inkább arra törekedni, hogy a mai termelési állagok legalább is megszilárdulhassanak, de egyúttal azoknak ipari feldolgozása tétessék a kisebb termelőknek is lehetővé.

Ezen hozzásegítés folytán két irányban számíthatnánk, — természetesen hosszú évek múltán — tényleges eredményekre. Az egyik körülmény az volna, hogy a gazda terményei feltétlenül jobban értékesülnének, másrészt pedig az ipari feldolgozás keretében olyan újabb munkaalkalmak is letesülnének, melyre azt a a mezőgazdasági munkást nemcsak a nyári időszakban, de esetleg télen is foglalkoztatnának. Míg tehát egyrészt a gazda bevételei emelkednének, addig másrészt az ipari feldolgozás újabb munkaszekereket foglalkoztatna és kötne le, akiknek azután a nyári munkába állításával közvetve elérhető lenne a többtermelés ideájának megvalósítása is.

Mikor tehát a mostani kritikusan időpontban

minden gazdaszem az időjárást vizsgálja, talán itt az ideje annak, hogy a lent vázolt elv felállításával, az afölötti gondolkodásra kérjük a gazdatársakat, mert úgy hisszük, hogyha ilyen irányban magában a gazdatársadalomban kezdeményezések történnek, maga a földmivelési ügyi kormányzat irányítója sem térhetne azok felett napirendre, ha kezdetét venné a földmivelés budget keretében az az akció, mely a a kisebb termelőket termelvényeiknek ipari feldolgozására tenné képessé, megfelelő ipari eszközök, gépek adományozása után, véleményünk szerint ez az akció — kapcsolatban a téli gazdasági előadások rendezésével. — az ország termelési viszonyait évtizedek alatt teljesen átalakíthatná. (P.)

Városi ügyek.

1344 913

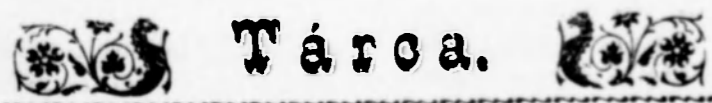
Hirdetmény.

(A köztisztaság fentartása és kolera elleni védekezés tárgyában.)

Vasvármegye alispánjának 10 112/913 száma a. a kolera elleni védekezés tárgyában kiadott rendelete alapján felhívom és figyelmeztetem a város közönséget, hogy az általános köztisztaság előmozdítását és megőrzését célzó orvosi, illetve hatósági intézkedéseket lelkiismeretességgel végrehajtsa, lakását szellőztesse, udvarát tisztán tartsa, a pócsodót oltott mésszel fertőtlenítsse, a kut környékétől a szennyes vizet eltávolítsa, ha a kutak a nyár folyamán ki nem merettek, azt pótolják. Kiváló figyelem fordítandó arra, hogy a trágya és pócsodór leve elszigeteltesék. Egyben elrendelem, hogy az udvarokon felhalmozott trágya azonnal kihordassék. — Figyelmeztetem a vendéglősöket, mészárosokat, kávéháztulajdonosokat, pékeket, hogy helyiségekben, az udvaron a köztisztasági szabályokat fokozott mértékben tartsák be, mert az ellenőrzés alkalmával minden mulasztást szigorúan büntetek. Az iskolák és óvodák vezetőit felhívom, hogy a köztisztaság betartására az illemhelyeken szigorú pontossággal ügyeljenek, azok naponként fertőtlenítenedők. Figyelmeztetem a közönséget, hogy a kolera-gyanús megbetegedést a hatóságnál haladéktalanul jelentse be.

Közseg, 1913. június hó 9-én.

Közseg-i József rendőrkapitány

Tárca.

Régi világ.

Írta: Farkas Emőd.

A régi nemesi világban alispáni engedély nélkül nemes embernél házkutatást nem lehetett tartani még akkor sem, ha csak az asszony volt nemes. Mire aztán megszerezték az alispáni engedélyt, akkora már a betyárok mindent elhordtak onnan. Osváth Pál, Biharvármegye egykori esendbiztosa írja, hogy a harminc évében egy b. n. mártoni nemes házában lopott marhát vágtak le. A esendbiztos házkutatást akart tartani, de a nemes asszony a házba való belépést megtiltotta. O két pandurt állított a ház ele s beiment Váradra az alispánhoz. Másnap visszatért az alispáni engedéllyel, de a betyárok éjszaka a ház tulsó részén létrát támasztottak a falhoz, a kémenyen kötelel eresztettek le s azon az asszony kiadogatták nekik a húst. A földesurak, ha betyárok kopogtattak náluk, ellátták őket mindennel, csak hogy a termésüket fel ne gyujtsák.

A betyárok többnyire szép szál legények voltak, sőt akadtak közöttük olyanok is, akik igazi mintaképei voltak a tökéletes férfiszépségnek. Nem esoda aztán, ha sok asszonyembernek elecsavarták a fejét. A múlt század közepén megtörtént, hogy a főszolgabíró el-

kísértek egy csinos betyárt, akit aztán az egyik szobába zártak el éjszakára. De reggel hűlt helye volt a betyárnak meg a szolgabíróénak. A szép asszony éveken át bujdosott a betyárral s mikor a kedvesét agyonlőtték, a családjától kitagadott úriasszony a zsandárok szakácsnéja lett. A kapabetyárokat, akik közönséges utonállók voltak, a puszták igazi fiait megvetették és szöbe se álltak velük. Leghíresebb betyárok voltak: Dovecz András, Angyal Bandi, Zöld Marci, akiről Petőfi népsziművet írt, Patkó Bandi, Bogár Imre és Rózsa Sándor. Ez a középtermetű, komor és szótalan ember, aki a szamosújvári börtönben végezte életét, 1848-ban kegyelmet nyert s csapatával a rácok ellen küzdött. Legényei karikás ostorral voltak ellátva, mint a Hunyadi hárszárók.

Egy ideig vitélül és elég becsületesen viselték magukat, hanem aztán sok panaszt ment ellenük Vukovics Sebő kormánybiztoshoz. A rác templomokból kihureolták a misemondó ruhákat, magukra vették, maskarákat csináltak magukból, a papokat megcsufolták, a néppel kegyetlenkedtek, s e miatt később feloszlatták ezt a veszedelmes csapatot, amely valóságos ostora volt a rácoknak. Zöld Marci a szolgabíró tette betyárra. Nemes ember volt, mégis besoroztatta. Zöld Marci aztán megszökött és betyár lett. Vele esett meg, hogy magányosan négy nőmet tisztelt állított meg a pisztolyával. Elszedte mindenüket, aztán közéjük dobta a töltetlen pisztolyt. Sokat

emlegették valamikor Sobri Jóska, aki igazi betyár volt s azt híresztelték, hogy nem más, mint egy előkelő szabolesi főúr, aki nagyon szerette a betyáros öltözetet, a borjuszájú inget, az ezer ráncu lobogós gatyát, hozszuszáru eszimat, makrapipát és darutollas porge kalapot. Egy danesházai földbirtokos is betyáros viseletben járt; egyszer fokossal kezében nagyot köszönt Tisza Kálmánnak, aki nyájás „Isten hozott!“ felelt. Akik nem ismerték a földbirtokost, elámultak, hogy Tisza Kálmán oly nyájásan fogadja egy betyár köszönését. Volt e földesurnak egy szobája s a kőkorszaktól fogva ezer és ezer kés meg bicska benne.

Uri betyárnak híresztelték J. Gyuri gazdag szabolesi földesurat is, akinek száz meg száz tréfája ismeretes. Egyszer ezer pengőbe játszott egy mágus barátjával s mindig az nyert, akinek az orrára előbb szállott egy légy. Egyszer meghívta az egész falu népét lakomára. Haragudott rájuk, mert föl-fölgyujtatták a szénaboglyáit. A lakomát a mezőn négy nagy buzasztag közt tartatta, s mikor az atyafiak már alig birtak szuszogni s a földön heverték, mind a négy asztagot egyszerre felgyujtatta. Persze hanyatt-homlok menekültek az elázott vendégek, hogy meg ne égjenek. Hamuvá lett egy pár ezer kereszt buza, de a tréfa sikerült J. Gyuri nevére kiállotta a menekülőknek:

— Tapasztaltam, hogy szerettek gyönyörködni a tűzjátékban, tehát most kedvetekre gyönyörködhettek.

Orvosi tudósítás.

Junius 1 től kezdve az összes gyógytudományokban orvosi praxist folytatok

Univ. Med. dr. Medvey lovag,

Közseg, Kossuth Lajos-utca 4. sz.

Rendelés: délelőtt 10—12 óraig, délután 4—6 óraig.

Teljesen fájdalom nélküli fogextrakciók a modern tudomány alapján, kitünően bevált tömési anyagokkal, minden árban. Arany koronák és hidmunkák, kaucsuk- és celluloid-fogsorok, porcellánmunkák bármely kivitelen, gondos szaktudás és megfelelő árak mellett.

Kérjük a n. é. közönséget az eddig oly gazdagon tapasztalt pártfogásában bennünket továbbra is részesíteni, amennyiben becsületes, szolid munkaért garantálunk.

Fogorvosi és fogtechnikai értesítés.

A mi 11 év óta kitünően bevált fogorvosi és fogtechnikai praxi-sunkat az eddigi módon a már ismeretes cég alatt,

Kossuth Lajos-utca 4. sz. alatt

változatlanul tovább folytatjuk.

ránk azért odás, ha munk, attól, njuk; le-nmel

Sa

nők tozott i, az menylo irkezvilág illasu gyek, neg-tisz-jujto-tek) de a ndet yers nem godt, rogy etes Öreg nak, nna jott, atás reos nagy irni. l is ivo-nak ddiq, on és nines

nép éka erü edig iget dal sok ink .. gy ov ára

rtir

volt

Kertmegnyitás

lesz ma délután Perkovits Janos „Mulató” vendéglőjében, mely alkalkalommal Horvath Géza teljes zenekara fog a délutáni órákban hangversenyezni.

A díjtekvés reggel 9 órakor veszi kezdetét. **Belépti díj nincsen.**

Tisztelettel

Perkovits Janos
a „Mulató” tulajdonosa.

Nagy raktár Síremlékekben

u m granit, szienit, márvány
és homokkőből.

Olcsó árak.
Szelkiismeretes kiszolgálás.

Zerthofer Mihály
Köszeg.

Egy OKOS fej

minden alkalommal

Dr. OETKER-féle vanilin-cukrot
á 12 fillér

használ a drága vaníliaeső helyett.

Ez a legjobb fűszer tészta, kakaó és tea, csokoládé és kretek, kuglupf, mártások, tejszín, pudding és torták részére. □□□

Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tészta behintésére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglupf, fánk, császármorzsa stb.

1 csomag á 12 fillér, pótol 2-3 csövet.
Mindenütt kapható millió recepttel!

Tészta sütéséhez csak a VALÓDI
Dr. Oetker sütőpor 12 f. használandó.

Kapható Köszegen: Gombás Bálint, Maitz Izsák,
Schaar Izsák, Unger Izsák, és Wentzl Edénél.

STOCK- COGNAC MEDICINAL

hivatalos olomzárral ellátott
palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK

gőzüzemű gyárából

BARCOLA.

Őszi trágyázás!

Valódi védjegye.

Thomassalak

A legjobb és legolcsóbb fűszer-
savas műtrágya!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsák-
ban van és eredeti olomzar van rajta.
Minden zsák tartalomjegyzékkel van
ellátva!

KALMÁR VILMOS

a Thomaphosphatfabr. Berlin vezérképv. Budapest, VI., Andrássy-út 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül
olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Köszeg-szombathelyi h. é. vasut részvénytársaság.

Meghívás

a köszeg-szombathelyi h. é. vasut részvénytársaság

1913. évi június hó 25-én délután 1,3 órakor

Köszegen a varoshaza közgyűlési termében
tartandó

XXXI. évi rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az üzletkezelés felől.
2. Az 1912. évi számadás és mérleg előterjesztése, megvizsgálása és meg-
allapítása.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a tiszta nyereség felosztása és a felmentvény meg-
adása felett.

Köszeg, 1913. évi június hó 6-án.

Az igazgatóság.

Az üzleti számadás és mérleg, úgy az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaság pénztáránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A közgyűlésen az a részvényes bír szavazati joggal, aki részvényét vagy részvényei-
ről szóló letétjegyét (20. és 28. §) 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letette. Egy részvényes saját letett részvényei után 20 szavazattal többel nem bírhat, egy-nél
több meghatalmazást nem vállalhat s a meghatalmazót megillető szavazatokkal együtt sem
bírhath többel 40 szavazattal.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

„Riska” állatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer száj- és köröm-
fájás, sertésvész és baromfivész ellen. Á m. kir.
földm. min. által rendeletileg engedélyezve.

Ára eredeti dobozban 3 korona.

Főelárusító: Meller és Tsa, Budapest, Karoly-körút 10.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

köszegi fiókja,

Köszeg, Király-út 6. sz.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4%-os kama-
tozással betéti könyvecskére és folyó-
számlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik;
betét kiütésekor felmondás nélkül esakozól

Leszámítol: 2-3 alairasos üzleti és magánvál-
tókát mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket
földbirtokokra és városi házakra, maga-
sabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu
kölcsönökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi arfolyamon vesz és elad
tőzsdei megbízásokat elfogad

Szelvényeket: költségmentesen bevált; szelvény-
leveket a szelvényutalvány (italon)
alapján díjmentesen beszerez

Átutalásokat, letéteket eszközöl a világ bar-
mely piacon teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: állami- és magán papirokra
előleget ad

Sorsolás alá eső értékpapirokat arfolyamvesz-
tesseg ellen biztosít

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és keze-
lésre átvesz

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a
Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros össze-
kötésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti
megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani.
Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynök-
sége mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással kesz-
séggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár
Szombathely Alakult: 1837-ben.

Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor.
Takarékbetétek 15 millió koronán felül.
Saját tőkél 2,250.000 korona.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogeriakban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

kölniviz-szappant, kölnivizet és pouder, ha nincsen rajta az
eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA
FARINA **Gegenüber dem Rudolfsplatz**. Akkor sem
kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-
pouder és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti
készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a
világhírű cég magyarországi képviselete:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. Szigetvári-u. 16.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol
szerezhető be az eredeti minőség.

